

ภาคผนวก ก

แนวทางการสัมภาษณ์ (interview Guide)

เรื่อง การศึกษาวิจัยเรื่อง ขบวนการเคลื่อนไหวของเกษตรกร
กรณีศึกษา สัมชชาเกษตรกรภาคอีสาน(สกอ.) จังหวัดมหาสารคาม

ชุดที่ 1 กลุ่มผู้รู้ (Key informants) ผู้นำชุมชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

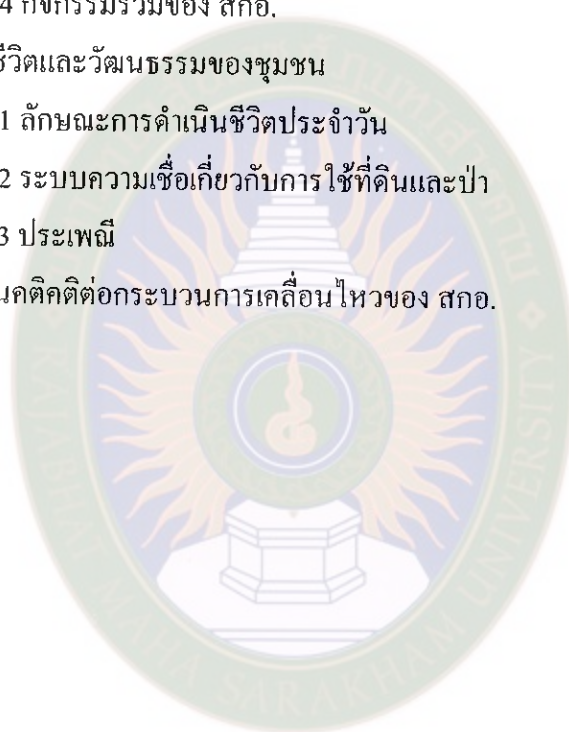
1. ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ให้ข้อมูล
 - 1.1 ชื่อ – สกุล
 - 1.2 ตำแหน่งใน สกอ.
 - 1.3 วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ศึกษาลักษณะทั่วไปของชุมชนที่ตั้ง สกอ.และ สกอ.

1. ข้อมูลทั่วไปของชุมชน และ สกอ.
 - 1.1 ประวัติความเป็นมาของการตั้งชุมชน และ สกอ.
 - 1.2 สภาพทั่วไปของชุมชน
 - 1.2.1 สภาพภูมิประเทศ
 - 1.2.2 แหล่งน้ำ
 - 1.2.3 สภาพอากาศ
 - 1.2.4 สภาพป่าไม้
 - 1.2.5 สภาพดิน
 - 1.2.6 ลักษณะการตั้งชุมชน
 - 1.3 สภาพทั่วไปของ สกอ.
 - 1.4 ปัญหา และความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ และสมาชิก สกอ.
2. สภาพทางเศรษฐกิจ
 - 2.1 อาชีพหลัก อาชีพรอง
 - 2.2 ขนาดการถือครองที่ดิน ลักษณะของการครอบครอง การใช้ประโยชน์

ในที่ดิน

- 2.3 ผลผลิต รายได้ แหล่งรายได้
- 2.4 ลักษณะของบ้านเรือน
- 2.5 การอพยพแรงงาน
3. ความสัมพันธ์ทางสังคม
 - 3.1 ลักษณะของชาติพันธุ์และระบบเครือญาติ
 - 3.2 โครงสร้างผู้นำ
 - 3.3 ระบบการปกครอง
 - 3.4 กิจกรรมร่วมของ สกอ.
4. วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน
 - 4.1 ลักษณะการดำเนินชีวิตประจำวัน
 - 4.2 ระบบความเชื่อเกี่ยวกับการใช้ที่ดินและป่า
 - 4.3 ประเพณี
5. ทศนคติคติต่อกระบวนการเคลื่อนไหวของ สกอ.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แนวทางการสัมภาษณ์ (interview Guide)

เรื่อง การศึกษาวิจัยเรื่อง ขบวนการเคลื่อนไหวของเกษตรกร
กรณีศึกษา สมัชชาเกษตรกรภาคอีสาน (สกอ.) จังหวัดมหาสารคาม
ชุดที่ 2 กลุ่มผู้รู้ (Key Informants) หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล
 - 1.1 ชื่อหน่วยงาน
 - 1.2 ชื่อ สกุล ตำแหน่งในหน่วยงาน
 - 1.3 ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับ สกอ.
 - 1.4 วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ศึกษาบทบาทหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1. การประสานงาน
 - 1.1 การประสานงานกับ สกอ.
 - 1.2 การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
 - 1.3 การประสานงานกับหน่วยราชการระดับที่สูงกว่า
2. การจัดโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับ สกอ.
 - 2.1 โครงสร้างคณะกรรมการ
 - 2.2 หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
3. การเข้าร่วมในขบวนการเคลื่อนไหว
 - 3.1 ขั้นตอนการเข้าร่วม
 - 3.2 เหตุการณ์ที่เอื้อต่อการเคลื่อนไหว
4. การให้การสนับสนุน
 - 4.1 การสนับสนุนด้านวิชาการ
 - 4.2 การสนับสนุนด้านการจัดองค์กรชุมชน
 - 4.3 การสนับสนุนด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
 - 4.4 การสนับสนุนด้านการพัฒนาอาชีพ
 - 4.5 การสนับสนุนด้านอื่นๆ

แนวทางการสัมภาษณ์ (Interview Guide)

เรื่อง การศึกษาวิจัยเรื่อง ขบวนการเคลื่อนไหวของเกษตรกร
กรณีศึกษา สมัชชาเกษตรกรภาคอีสาน (สกอ.) จังหวัดมหาสารคาม
ชุดที่ 3 กลุ่มผู้รู้ (Key Informants) องค์กรพัฒนาเอกชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลผู้ให้ข้อมูล

1.1 หน่วยงาน

1.2 ชื่อ-สกุล

1.3 วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

1.4 ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งขณะที่มีกิจกรรมการเคลื่อนไหวของเกษตรกร

ส่วนที่ 2 ศึกษาบทบาทขององค์กรภาคเอกชน

1. การประสานงาน

1.1 การประสานงานกับเกษตรกร (สกอ.)

1.2 การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

1.3 การประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ

2. การเข้าร่วมในขบวนการเคลื่อนไหวของ สกอ.

2.1 ขั้นตอนการเข้าร่วม

2.2 เหตุการณ์ที่เอื้อต่อการเคลื่อนไหวของ สกอ.

3. การสนับสนุน

3.1 การสนับสนุนด้านวิชาการการเคลื่อนไหว

3.2 การสนับสนุนด้านการจัดองค์กรชุมชน

3.3 การสนับสนุนด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

3.4 การสนับสนุนด้านการพัฒนาอาชีพ

4. การแก้ไขปัญหา

4.1 การแก้ไขปัญหาที่เกิดจากรัฐ

4.2 การแก้ไขปัญหาที่เกิดจากชุมชน/สกอ.

5. ทิศนคติที่มีต่อขบวนการเคลื่อนไหวของ สกอ.

แนวทางการสัมภาษณ์ (Interview Guide)

เรื่อง การศึกษาวิจัยเรื่อง ขบวนการเคลื่อนไหวของเกษตรกร
กรณีศึกษา สมัชชาเกษตรกรภาคอีสาน (สกอ.) จังหวัดมหาสารคาม
ชุดที่ 4 ผู้รู้ (Key Informants) และผู้แทน หรือแกนนำของ สกอ.

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ให้ข้อมูล
 - 1.1 ชื่อ สกุล
 - 1.2 ตำแหน่งใน สกอ.
 - 1.3 บทบาทในฐานะผู้ดำเนินกิจกรรมของ สกอ.
 - 1.4 วัน เดือน ปี ที่ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ศึกษาขบวนการเคลื่อนไหวของ สกอ.

1. ขั้นตอนการเคลื่อนไหว
 - 1.1 การร่วมต่อสู้เพื่อเรียกร้องตามประเด็นปัญหา
 - 1.2 การประสานงานกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - 1.3 การประสานงานกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ขององค์กรภาคเอกชน
 - 1.4 การประสานงานเพื่อทำความเข้าใจระหว่าง สกอ. กับชาวบ้าน
 - 1.5 ลำดับเหตุการณ์การเคลื่อนไหว
2. กลไกการสร้างความเสมอภาคและการยอมรับ
 - 2.1 หลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในการเคลื่อนไหว
 - 2.2 บทบาทผู้นำต่อการสร้างความยอมรับในการเคลื่อนไหว
3. การสร้างกฎเกณฑ์ร่วม
 - 3.1 การจัดระเบียบสังคม
 - 3.2 กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน
 - 3.3 กฎ ระเบียบของ สกอ.
4. ลักษณะของการเคลื่อนไหว
 - 4.1 รูปแบบที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเคลื่อนไหว
5. การมีส่วนร่วมของสมาชิก สกอ.
 - 5.1 ความร่วมมือในกิจกรรมของ สกอ.
 - 5.2 รูปแบบการเข้าร่วมในขบวนการเคลื่อนไหว สกอ.

- 5.3 การประชุม
- 5.4 การแสดงความคิดเห็น
- 5.5 การตัดสินใจ
- 5.6 การแก้ไขปัญหาในขบวนการกลุ่ม
- 6. การรับผลประโยชน์ร่วม
 - 6.1 รูปแบบการแบ่งการรับผลประโยชน์
 - 6.2 ได้รับการแก้ไขปัญหาตามโครงการสี่ประสาน
 - 6.2.1 โครงการหม่อนไหม
 - 6.2.2 โครงการไผ่ตง
 - 6.2.3 โครงการวัวอีสานเขียว
 - 6.2.4 โครงการมะม่วงหิมพานต์
 - 6.3 ได้รับการแก้ไขปัญหาป่าไม้ที่ดิน
 - 6.4 ได้รับการแก้ไขปัญหาเรื่องเขื่อน
 - 6.5 ได้รับการแก้ไขปัญหาราคาผลผลิตการเกษตร
 - 6.6 ได้รับการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม
 - 6.7 ได้รับการแก้ไขปัญหากฎหมายที่ไม่เป็นธรรม
 - 6.8 แหล่งเงินทุนเพื่อการผลิต
- 7. ทักษะชีวิตที่มีต่อขบวนการเคลื่อนไหวของ สกอ.

ภาคผนวก ข
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

กลุ่มที่ 1 ผู้นำชุมชน

1. ชูเกียรติ สิงห์พร	อายุ 34 ปี	แกนนำเกษตรกร,อ.บ.ต.
2. ประยูร มัชฌิมา	อายุ 36 ปี	อ.บ.ต.
3. ตำรวจ เนื่องแก้ว	อายุ 33 ปี	อ.บ.ต.
4. นัฐพล แก้วยอด	อายุ 42 ปี	ครู
5. บัวเวียน วาปีสา	อายุ 47 ปี	ครู
6. บุญแสง พิมล	อายุ 47 ปี	ครู
7. สมยศ ชนะเพ็ญ	อายุ 45 ปี	ครู
8. สน รูปสูง	อายุ 54 ปี	ครู
9. พิพัฒน์ ทังโคตร	อายุ 38 ปี	ครู
10. เลื่อน วรรณเลิศ	อายุ 57 ปี	ครู
11. มั่น แสงสิทธิ์	อายุ 49 ปี	กำนัน
12. สนิท เหล่าวงศ์	อายุ 48 ปี	อดีตผู้ใหญ่บ้าน
13. หนูพันธ์ ฑูระท่า	อายุ 55 ปี	ผู้ใหญ่บ้าน
14. สนิท เหล่าวงศ์	อายุ 48 ปี	ผู้ใหญ่บ้าน
15. สังกม ชันผง	อายุ 38 ปี	ผู้ใหญ่บ้าน
16. สุทิน ศรีสมัย	อายุ 54 ปี	ผู้ใหญ่บ้าน
17. สุรพล โสนโชติ	อายุ 46 ปี	ผู้ใหญ่บ้าน
18. นายทองใบ ทองเปาต์	อายุ 75 ปี	ทนายความ
19. นายสมรงค์ แก้วสุพรรณ	อายุ 44 ปี	ทนายความ
20. นายธีระพงษ์ พานทอง	อายุ 46 ปี	ทนายความ

กลุ่มที่ 2 เจ้าหน้าที่รัฐ

1. พ.ต.ต.ช้วน พิมพ์ศรี	อายุ 55 ปี	รองผู้กำกับสถานีตำรวจภูธร
กิ่ง อำเภอกุดรัง
2. นเรศ ชมบุญ	อายุ 38 ปี	เจ้าหน้าที่สำนักงานป่าไม้จังหวัด
3. บุญเที่ยง สืบสุนทร	อายุ 42 ปี	เจ้าหน้าที่ปกครอง 4 ฝ่ายกิจการ
พิเศษ (ป้องกันจังหวัด)
ที่ทำการปกครองจังหวัด
4. ประสิทธิ์ เอี่ยมประชา	อายุ 56 ปี	รองผู้ว่าราชการจังหวัด
5. เดช ศรีไสย	อายุ 61 ปี	เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด
6. เดือนฉาย โคตะยันต์	อายุ 38 ปี	พยาบาลโรงพยาบาลบรบือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กลุ่มที่ 3 องค์กรพัฒนาเอกชน

1. คมกริช เสียงใส	อายุ 40 ปี	NGO
2. สุวัฒน์ กุ่มพิทักษ์	อายุ 40 ปี	NGO
3. อุบล ยูหว่า	อายุ 41 ปี	NGO
4. เรืองเดช โพธิ์ศรี	อายุ 32 ปี	NGO
5. เสน่ห์ วิชัยวงศ์	อายุ 48 ปี	NGO
6. นายบำรุง บุญปัญญา	อายุ 56 ปี	NGO
7. นายทำนบ ศรีเมือง	อายุ 40 ปี	NGO

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กลุ่มที่ 4 กลุ่มแกนนำและเกษตรกร

1. จันทร์ กระทบ	อายุ 51 ปี	เกษตรกร
2. จิรศักดิ์ โรจนาศย์	อายุ 38 ปี	เกษตรกร
3. จำลอง จันทโรสดา	อายุ 56 ปี	เกษตรกร
4. จำแลง สวัสดิ์ทวี	อายุ 40 ปี	แกนนำเกษตรกร
5. ชอบ ศรีภูม่น	อายุ 50 ปี	เกษตรกร
6. ถม ทองสงคราม	อายุ 50 ปี	เกษตรกร
7. ถวิล พิมนชาติ	อายุ 58 ปี	เกษตรกร
8. ทองหล่อ ดันเสดี	อายุ 45 ปี	แกนนำเกษตรกร
9. น้อย ดวงทองมา	อายุ 43 ปี	เกษตรกร
10. นาง วันคำ	อายุ 46 ปี	เกษตรกร
11. บุญถม อุทัยแพน	อายุ 69 ปี	แกนนำเกษตรกร
12. บุญเรือง ขางเครือ	อายุ 63 ปี	แกนนำเกษตรกร
13. บำรุง คะโยธา	อายุ 50 ปี	แกนนำเกษตรกร
14. ปฐมพงษ์ อสุรา	อายุ 38 ปี	เกษตรกร
15. ประจบ สิงห์คำป้อง	อายุ 44 ปี	แกนนำเกษตรกร
16. ประยูร แพนศรี	อายุ 48 ปี	เกษตรกร
17. มะลิ ศรีโสภา	อายุ 49 ปี	เกษตรกร
18. วีระพล โสภา	อายุ 46 ปี	แกนนำเกษตรกร
19. ศักดา ภาบุญจนเสน	อายุ 44 ปี	แกนนำเกษตรกร
20. ศิริพร เดชหัน	อายุ 33 ปี	เกษตรกร
21. สมชาย พรหมค่าน้อย	อายุ 49 ปี	เกษตรกร
22. สมพงษ์ มาจันทร์	อายุ 55 ปี	แกนนำเกษตรกร
23. สมยศ เดชกุ่มमार	อายุ 41 ปี	แกนนำเกษตรกร
24. สมศักดิ์ แสนชัย	อายุ 40 ปี	เกษตรกร
25. สกล แสงคาร์ตัน	อายุ 56 ปี	เกษตรกร
26. สนิท วิบูลย์	อายุ 34 ปี	เกษตรกร
27. สมัย โสดา	อายุ 64 ปี	แกนนำเกษตรกร
28. สวัสดิ์ ศรีภูม่น	อายุ 52 ปี	เกษตรกร

29. สัมฤทธิ์ จำเริญศรี	อายุ 47 ปี	เกษตรกร
30. สุรชาติ คอนหันรักษา	อายุ 48 ปี	เกษตรกร
31. สวน วงษาวัตร	อายุ 43 ปี	เกษตรกร
32. หนูเคน จิมพล	อายุ 51 ปี	เกษตรกร
33. หนูเดิม ศรีสันชัย	อายุ 36 ปี	เกษตรกร
34. เขียง โคตรเทิง	อายุ 55 ปี	เกษตรกร
35. เพ็ญศรี อสุรา	อายุ 37 ปี	เกษตรกร
36. เลียง จันทรโท	อายุ 54 ปี	เกษตรกร
37. เสาร์ ดวงทัฬหจันทร์	อายุ 47 ปี	เกษตรกร
38. เสถียร กางห้วยเทศ	อายุ 31 ปี	เกษตรกร
39. ไพโรบลย์ ดวงชัยเงิน	อายุ 48 ปี	เกษตรกร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก.

รายชื่อและอำนาจหน้าที่คณะกรรมการชุดต่างๆ

รายชื่อคณะกรรมการสมัชชาเกษตรกรภาคอีสาน จังหวัดมหาสารคาม

1. นายอวยชัย วัฒนา	ประธาน
2. นายสมชัย โสดา	รองประธาน
3. นายชูเกียรติ สิงห์พร	เลขานุการ
4. นายสมยศ เศษกุมमार	เหรัญญิก
5. นายประยงค์ อันสุริย์	กรรมการ
6. นายเรียม ศรีอุดม	กรรมการ
7. นายธารา ภาภูคานนท์	กรรมการ
8. นายบุญกอง บุهران	กรรมการ
9. นายสุรพล โสณโชติ	กรรมการ
10. นายนครกรุง พันสถาบ	กรรมการ
11. นายบัณฑิต แสนสุพรรณ	กรรมการ
12. นายแก้ง ยศอัน	กรรมการ
13. นายสมพงษ์ มาจันทร์	กรรมการ
14. นายสมยศ ชนะเพ็ช	กรรมการ
15. นายธีระพงศ์ พานทอง	ที่ปรึกษา

ให้คณะกรรมการในระดับจังหวัด มีหน้าที่ดังนี้

1. ตรวจสอบและสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีปัญหาข้อเรียกร้องของราษฎรที่เดือดร้อน
2. ดำเนินการตรวจสอบร่องรอยการทำประโยชน์ในที่ดิน ตามหลักฐานเอกสารที่ราษฎรนำมาแสดงต่อคณะทำงานโดยใช้รูปถ่ายทางอากาศ พร้อมทั้งจำลองรูปแปลงที่ดินของราษฎรแต่ละรายที่สามารถตรวจสอบได้

3. ให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบในการพิจารณาแก้ไขปัญหาแก่คณะทำงานชุดนี้

4. ให้คณะทำงานชุดนี้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และนำข้อสรุป ความเห็นของคณะทำงานเสนอต่อประธานศูนย์อำนวยการร่วมแก้ไขปัญหาเกษตรกรภาคอีสาน (ท่าพระ) และประธานอนุกรรมการกลุ่มปัญหาป่าไม้และสิ่งแวดล้อม

รายชื่อคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนสมัชชาเกษตรกรภาคอีสาน ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 30/2540

1. นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
2. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการ
3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมาย	รองประธานกรรมการ
4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
5. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
6. เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
7. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
8. ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
9. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
10. ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
11. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
12. ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	กรรมการ
13. ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
14. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
15. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ

16. นายมงคล คำธานีรินทร์	กรรมการ
17. นายบุญเรือง ถาวรสวัสดิ์	กรรมการ
18. นายสน รูปสูง	กรรมการ
19. นายสุพจน์ อัครพราหมณ์	กรรมการ
20. นายนคร ศรีวิวัฒน์	กรรมการ
21. นายจวง คำแท้	กรรมการ
22. นายคำตา แคนบุญจันทร์	กรรมการ
23. นายรัฐสภา นามเหลา	กรรมการ
24. นายนิรมิต สุจารี	กรรมการ
25. นายถาวร โล่ห์คำ	กรรมการ
26. นายธนชิต ทุมโหมง	กรรมการ
27. นายสมรงค์ แก้วสุพรรณ	กรรมการ
28. นายเรืองยศ จันทรสามารถ	กรรมการ
29. นายบุษ บัญเกษ	กรรมการ
30. เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
31. รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร	กรรมการและเลขานุการ
32. นายอวยชัย วัฒนา	กรรมการและเลขานุการ
33. นายกนก คติการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
34. ผู้อำนวยการศูนย์บริการประชาชน สำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้แทน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
35. ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ ดังนี้

1. พิจารณาแก้ไขปัญหาของเกษตรกรที่เสนอโดยสมาชิกเกษตรกรภาคอีสาน ในกรณีที่มีปัญหาในเชิงนโยบายให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัย
2. เร่งรัด ติดตามผลการดำเนินการของส่วนราชการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลง หรือผลการเจรจา โดยให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติรัฐมนตรี และแนวปฏิบัติในทางราชการ
3. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อมอบหมายให้ดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามความจำเป็นได้

4. ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน มีอำนาจสั่งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และคณะกรรมการอื่น จัดส่งเอกสารข้อมูล เข้าชี้แจงข้อเท็จจริง และผลการดำเนินงาน
5. ปฏิบัติงานอื่นตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย
6. รายงานผลการดำเนินงานให้นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะๆ

รายชื่อคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนสมาชิกเกษตรกรภาคอีสาน
ประจำจังหวัดมหาสารคาม

1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	รองประธานอนุกรรมการ
3. นายอวยชัย วัฒนา	รองประธานอนุกรรมการ
4. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
5. ป่าไม้จังหวัด	อนุกรรมการ
6. ชลประทาน	อนุกรรมการ
7. สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
8. ปฏิรูปที่ดิน	อนุกรรมการ
9. ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
10. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
11. เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
12. นายอำเภอ, ปลัดอำเภอผู้เป็นประจำกิ่งอำเภอ	อนุกรรมการ
13. นายเรืองยศ จันทรสวรรค์	อนุกรรมการ
13. นายสมชัย โสดา	อนุกรรมการ
14. นายสมยศ เดชกุ่มมาร	อนุกรรมการ
15. นายประยงค์ อันสุรีย์	อนุกรรมการ
16. นายชูเกียรติ สิงห์พร	อนุกรรมการ
17. นายธรรมา กวภูตานนท์	อนุกรรมการ
18. นายบุญครอง นุหรัน	อนุกรรมการ
19. นายสรพล โสณโชติ	อนุกรรมการ

20. นายนครกรุง พันสลาบ	อนุกรรมการ
21. นายบัณฑิต แสนสุพรรณ	อนุกรรมการ
22. นายเก็ง ยศอัน	อนุกรรมการ
23. นายสมพงษ์ มาจันทร์	อนุกรรมการ
24. นายสมยศ ชนะเพีย	อนุกรรมการ
25. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการและ เลขานุการ
26. นายธีระพงษ์ พานทอง	อนุกรรมการและ เลขานุการ
27. ป้องกันจังหวัด	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
28. นายเรียม ศรีอุดม	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1. พิจารณาเร่งรัด ติดตามและประสานงานการแก้ไขปัญหาที่ดิน ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม เชื้อนและหนี้สินเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ที่นำเสนอปัญหาโดยผู้แทนสมาชิกเกษตรกรภาคอีสานภายในจังหวัด
2. ตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาที่ดิน ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม เชื้อน และหนี้สินเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรและพิจารณาวินิจฉัยแต่ละปัญหา ทั้งนี้ให้แต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความจำเป็น
3. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนสมาชิกเกษตรกรภาคอีสานมอบหมาย

รายชื่อคณะกรรมการศูนย์อำนวยการร่วมแก้ไขปัญหาเกษตรกรภาคอีสาน สำนักงาน
เกษตรกรจังหวัดขอนแก่นตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
(นายอนุรักษ์ จูริมาศ)	ประธานกรรมการ
2. นายรุ่งเรือง อิศรางกูร ณ อยุธยา
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานกรรมการ
3. นายอวยชัย วัฒนา ประธานสมาชิชาเกษตรกรภาคอีสาน	รองประธาน
อนุกรรมการ
4. นายอลงกรณ์ พลบุตร ประจำสำนักงานนายกรัฐมนตรี	รองประธาน
อนุกรรมการ
5. นายกนก คดีการ รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
6. นายศักดิ์ดา กาญจนเสน ผู้แทนสมาชิชาเกษตรกรภาคอีสาน	อนุกรรมการ
7. นายเสรี วงศ์ภักดี	ผู้แทนสมาชิชาเกษตรกรภาคอีสาน อนุกรรมการ
8. นายยุทธ บุญเกษ	ผู้แทนสมาชิชาเกษตรกรภาคอีสาน อนุกรรมการ
9. นายสุพจน์ อัครพราหมณ์	ผู้แทนสมาชิชาเกษตรกรภาคอีสาน อนุกรรมการ
10. นายนิสิต สิ้นธุไพโร	ผู้แทนสมาชิชาเกษตรกรภาคอีสาน อนุกรรมการ
11. นายวิเชียร สลับสี	ผู้แทนสมาชิชาเกษตรกรภาคอีสาน อนุกรรมการ
12. นายอឹ้ม ภิรมย์กิจ	ผู้แทนสมาชิชาเกษตรกรภาคอีสาน อนุกรรมการ
13. นายอดิศักดิ์ จันทะภา	ผู้แทนสมาชิชาเกษตรกรภาคอีสาน อนุกรรมการ
14. นายวัลลภ ฆารร์ศรี	ผู้แทนสมาชิชาเกษตรกรภาคอีสาน อนุกรรมการ
15. นายเกษม กองกุล	นักวิชาการ อนุกรรมการ
16. นายเรืองศิลป์ วงษ์บุญทิวา	นักวิชาการ อนุกรรมการ
17. ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
18. ผู้แทนกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
19. ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
20. ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ
21. ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
22. ผู้แทนกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
23. ผู้แทนองค์กรอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ

24. ผู้แทนสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม		อนุกรรมการ
25. เกษตรกรและสหกรณ์		อนุกรรมการ และเลขานุการ
26. นายวชิระ พลดี	ผู้แทนสมาชิกเกษตรกรภาคอีสาน	อนุกรรมการ และเลขานุการ
27. นายกำพล ผาคำ	ผู้แทนสมาชิกเกษตรกรภาคอีสาน	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
28. นายยศ เหล่าอัน	ผู้แทนสมาชิกเกษตรกรภาคอีสาน	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
1.29 นายนิพนธ์ ชื่นตา	ผู้แทนสมาชิกเกษตรกรภาคอีสาน	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
30. หัวหน้าฝ่ายแผนสำนักงานเกษตรกรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น (นายนิรุพร เพ็ญสุภา)		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
31. นายอนุสรณ์ แรมที	นักวิชาการเกษตรกร 4	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1. ติดตามสถานการณ์ที่เป็นข้อเรียกร้องและปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรภาคอีสาน
2. รวบรวม ตรวจสอบข้อเรียกร้อง วิเคราะห์สาเหตุและเสนอข้อพิจารณาต่อคณะกรรมการระหว่างภาคราชการและผู้แทนสมาชิกเกษตรกรภาคอีสาน
3. กำชับ สั่งการ และติดตามผลการดำเนินงานของส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงหรือผลการเจรจาร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนสมาชิกเกษตรกรภาคอีสาน
4. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อมอบหมายให้ดำเนินการตรวจสอบและติดตามงานเรื่องใด เรื่องหนึ่งได้ตามความจำเป็น
5. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ประธานคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนสมาชิกเกษตรกรภาคอีสานมอบหมาย

ภาคผนวก ง.

โครงการที่รัฐบาลส่งเสริมให้เกษตรกรดำเนินการแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ

โครงการที่รัฐบาลส่งเสริมให้เกษตรกรประกอบอาชีพแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ สร้างความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกร จนกระทั่งมีการรวมตัวกันชุมนุมประท้วง ในนามสมัชชาเกษตรกรรายย่อยภาคอีสาน ในปี พ.ศ. 2536 มีดังต่อไปนี้

1. โครงการหม่อนไหม

เป็นโครงการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ไปส่งเสริม โดยเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบล ให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันปลูกหม่อนเลี้ยงไหม โดยให้สินเชื่อเงินกู้ ผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

2. โครงการไผ่ตง

เป็นโครงการที่รัฐบาลให้สินเชื่อเงินกู้แก่เกษตรกร ผ่านทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ โดยมอบเป็นพันธบัตรไผ่ตงและปุ๋ยให้แก่เกษตรกร ปรากฏว่าไผ่ตงเกิดจี้ไม้ไผ่ตาย ไม่ได้ผล เกษตรกรเป็นหนี้ ธ.ก.ส.

3. โครงการมะม่วงหิมพานต์

เป็นโครงการที่รัฐบาลให้สินเชื่อแก่เกษตรกรผ่านทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) โดยมอบเป็นพันธบัตรมะม่วงหิมพานต์และปุ๋ยให้แก่เกษตรกร โดยผ่านบริษัท ศิริชัย มาบุญครอง จำกัด เป็นผู้ประมูลรับจัดหาพันธบัตรและสัญญาจะซื้อเมล็ดมะม่วงจากเกษตรกร แต่ปรากฏว่ามะม่วงไม่ออกผล ทำให้เกษตรกรเป็นหนี้ ธ.ก.ส.

4. โครงการวัวอีสานเขียว

เป็นโครงการที่รัฐบาลให้สินเชื่อแก่เกษตรกร ผ่านทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ โดยมอบเป็นพันธบัตรวัว ให้แก่เกษตรกร เมื่อนำไปเลี้ยงแล้วไม่สามารถให้ลูกได้ ซึ่งเกษตรกรเรียกว่า วัวพลาสติก ทำให้เกษตรกรเป็นหนี้ (ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาอำเภอโกสุมพิสัย. 2544 : สัมภาษณ์)

5. ปัญหากฎหมายที่มีผลกระทบต่อสมัชชาเกษตรกรภาคอีสาน จังหวัดมหาสารคามมีดังนี้

5.1 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติในจังหวัดมหาสารคามได้รับผลกระทบจากพระราชบัญญัติดังกล่าวในหลายพื้นที่ เช่น ที่อำเภอบรบือ อำเภอนาเชือก อำเภอโกสุมพิสัย กิ่งอำเภอชื่นชม และกิ่งอำเภอกุดรัง ทั้งนี้เนื่องมาจากเกษตรกรได้เข้าไปทำกินใน

เขตป่าสงวนดังกล่าวก่อนที่ทางรัฐบาลจะประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ดังนั้นจึงทำให้เกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินดังกล่าว

5.2 กฎหมายเกี่ยวกับที่สาธารณะหรือที่ น.ส.ถ. เป็นกรณีเช่นเดียวกันกับพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ กล่าวคือ เกษตรกรได้เข้าไปทำกินในที่ดินที่ทางรัฐบาลประกาศเป็นที่สาธารณะก่อนหน้าที่จะประกาศเป็นที่สาธารณะ เกษตรกรได้เข้าไปทำกินเป็นเวลาหลายปี จึงเกิดกรณีพิพาทดังกล่าวในหลายพื้นที่ ปัญหายังไม่ได้รับการแก้ไข

5.3 พระราชบัญญัติเขตอุทยานแห่งชาติและเขตป่าอนุรักษ์ เกิดกรณีปัญหาเกษตรกรบุกรุกป่าดังกล่าว ทำให้เกิดกรณีพิพาทระหว่างรัฐบาลกับเกษตรกรในหลายพื้นที่ ปัญหายังไม่ได้รับการแก้ไข แต่มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2540 ที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ให้คนอยู่ร่วมกันกับป่าได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY